

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی

۰۴ سپتمبر ۲۰۱۲

امیدهای حکومت اسلامی در اجلاس جنبش عدم تعهد بر باد رفت!

شانزدهمین اجلاس کشورهای جنبش عدم تعهد در تهران، در مراسمی با سخنان احمدی نژاد و تصویب «بیانیه تهران» و «سند نهائی» در ۱۱ بند اجلاس پایان یافت.

بخش بزرگی از بیانیه پایانی اجلاس نیز عبارت هائی کلی و تکراری است که هر کشور می تواند آن ها را در راستای منافع خود، تفسیر کند.

در بیانیه پایانی اجلاس که در ۱۱ بند تنظیم شده، به مسائلی چون «مدیریت مشترک جهانی»، «اشغال اراضی فلسطینی»، «پرهیز از ملاحظات سیاسی در موارد حقوق بشر»، «امحای سلاح های هسته ای»، «حق کشورها در استفاده صلح جویانه از انرژی هسته ای»، «منع تهدید یا حمله به تأسیسات هسته ای» و «پرهیز از اجرای قوانین و تحریم های یک جانبه علیه کشورها» تأکید شده است.

اما خلاف موضع گیری های سران حکومت اسلامی، در بیانیه پایانی هیچ اشاره ای به سوریه نشده است که نشان دهنده اختلاف نظر در میان سران و نمایندگان جنبش عدم تعهد در مورد سوریه است. بنابراین، امیدهای حکومت اسلامی در اجلاس جنبش عدم تعهد بر باد رفت!

سران حکومت اسلامی، هنگام تدارک اجلاس غیرمتعهدها، بر این تصور بودند که میزبانی این اجلاس، برای حکومت اسلامی یک فرصت طلایی است تا در گام نخست به جهانیان نشان داد که در انزوا به سر نمی برد. از سوی دیگر، این جنبش در رابطه با فعالیت های اقتصادی و سیاسی به یک اجماع خواهد رسید و از تحریم اقتصادی ایران خواهند کاست و از حکومت بشار اسد حمایت خواهند کرد. در این راستا، سران و مقامات و ارگان های حکومتی اسلامی، در پذیرائی از سران جنبش غیرمتعهدها، ولخرجی کردند نتیجه معکوس نصیب شان شد. به علاوه تحریف سخنان مرسی رئیس جمهوری مصر توسط رادیو و تلویزیون حکومت اسلامی، یک رسوائی دیپلماتیک تازه ای برای حکومت اسلامی به بار آورد.

نشریه المانی «اشپیگل»، در گزارشی زیر عنوان «تنها در میان ۱۲۰ مهمان» به منزوی تر شدن حکومت اسلامی در اجلاس غیرمتعهدها می پردازد و می نویسد، رابرت موگابه، دیکتاتور زیمبابوه، از معدود مهمانانی بود که همبستگی کامل خود را با رژیم ایران اعلام کرد. حکومتی که چنین دوستانی دارد نیازی به دشمن ندارد.

خامنه ای و احمدی نژاد، در سخنان خود، شدیداً به ساختار سازمان ملل و شورای امنیت انتقاد کردند؛ بحران سوریه را برجسته نمودند؛ بر محور اسرائیل از صحنه روزگار تأکید ورزیدند؛ فعالیت های هسته ای خود را صلح آمیز خواندند و حق مسلم خود دانستند، اشکالات و کمبودهای مدیریت جهانی را، آن چنان با احساس بیان کردند که نزدیک بود اشک حضار را درآورند و...

هم چنین آن ها در سخنان خود، واژه هائی را به کار بردند که خودشان آن ها را در ایران ممنوع کرده اند. به واژه هائی چون «عدالت»، «منطق»، «ساختارهای دموکراتیک»، «آزادی» و... آن چنان تأکید کردند تا شرکت کنندگان این جلسه، نسبت به رعایت «کامل حقوق بشر» در ایران، دچار شک و تردید نشوند؟!!

سیدعلی خامنه ای، در سخن رانی گشایش اجلاس «نم» ساختار سازمان ملل را اتاق فرمان «چند کشور زورگو و سلطه طلب» عنوان کرد و گفت: «شورای امنیت سازمان ملل دارای ساختار و سازوکاری غیرمنطقی، ناعادلانه و کاملاً غیر دموکراتیک است.»

محمد مرسی رئیس جمهور مصر و بانکی مون دبیرکل سازمان ملل، در آغاز جلسه غیرمتمعهدها در مقابل سخنان خامنه ای و احمدی نژاد موضع گرفتند. و تا حدودی امیدهای سران حکومت اسلامی را بر باد دادند. طرح بحران سوریه در این جلسه، یکی از مسائل مهم سران حکومت اسلامی و هیأت سوریه ای بود که قصد داشتند شرکت کنندگان در اجلاس «نم» را به حمایت از حکومت سوریه بکشانند. اما این طرح حکومت اسلامی، در نخستین مذاکرات آغاز رسمی کار اجلاس، با سخن رانی محمد مرسی با شکست روبه رو شد.

مرسی، در سخنرانی افتتاحیه خود حکومت سوریه را فاقد مشروعیت خواند و از مخالفان او پشتیبانی کرد. در پی این سخنان هیأت سوری حاضر در اجلاس سالون را ترک کرد. مرسی، چند ساعتی بیش تر در تهران نماند و بدون دیدار و گفت و گوی دو جانبه با سران حکومت اسلامی، به کشورش برگشت. لازم به تأکید است که مهمترین شرکت کنندگان کلسه تهران، مرسی و بانکی مون بودند.

مشاور امور بین الملل رئیس مجلس شورای اسلامی، در عکس العمل به سخنان محمد مرسی، گفت: «متأسفانه آقای مرسی پختگی لازم در اداره جلسه سران "نم" را نداشت و برنامه و نظم اجلاس را به هم ریخت.»

حسین شیخ الاسلام در گفت و گو با خبرنگار مهر با اشاره به جلسه افتتاحیه سران جنبش عدم تعهد در تهران، گفت: ... محمد مرسی رئیس جمهور مصر به عنوان رئیس جنبش عدم تعهد اشتباه بزرگی مرتکب شد و از اصول اصلی جنبش عدم تعهد خارج شد و تنها موضع کشور مصر را بیان کرد در حالی که به عنوان رئیس جمهور تنها باید مواضع "نم" را اعلام می کرد.

شیخ الاسلام، با تأکید بر این که محمد مرسی در جلسه افتتاحیه خلاف اصول جنبش عدم تعهد رفتار کرد گفت: وی با وجود این که می توانست موضعی را یک بار اعلام کند اما شاهد بودیم که برخی مواقع موضع خود را چند بار تکرار می کرد و این خلاف اصول بود.

رادیو و تلویزیون حکومت اسلامی ایران، سخنان مرسی درباره سوریه را تغییر داد و گفت که این سخنان مرسی درباره بحرین است. این ادعای دروغین حکومت اسلامی، مورد اعتراض مصر و بحرین قرار گرفت.

رئیس رادیو و تلویزیون حکومت اسلامی ایران، می گوید که اشتباه مترجم عربی باعث شد تا وی از قول رئیس جمهوری مصر به جای «سوریه» از «بحرین» نام ببرد. این در حالی است که حتی برخی از سایت های اصولگرا جزئیات تازه ای از تحریف های صورت گرفته در ترجمه سخنان محمد مرسی در تلویزیون ایران را منتشر کرده اند.

عزت الله ضرغامی، روز یکشنبه، ۱۲ شهریور ماه، به خبرنگاران گفت که «هنگام سخنرانی محمد مرسی، رئیس جمهور مصر، شبکه یک نیز این مراسم را به صورت زنده پخش می کرد که اشکالی در پخش زنده به وجود آمد.»

اظهارات ضرغامی در حالی بیان می شود که شبکه خبر وابسته به رادیو و تلویزیون دولتی ایران نیز هنگام انتقاد محمد مرسی از حکومت بشار اسد و «سرکوبگر» توصیف کردن حکومت سوریه، صدای مترجم را قطع کرد. یکی دیگر از بخش های سخنرانی رئیس جمهوری مصر، انتقاد از وتوی قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل درباره سوریه توسط روسیه و چین بود که وی در این زمینه گفت: «وتو، دست شورای امنیت را از حل و فصل بحران سوریه کوتاه کرد.»

به نوشته سایت تابناک، مترجم تلویزیون ایران این جمله را چنین ترجمه کرد: «وتو، دست شورای امنیت را برای حل و فصل بحران های تحولات مردمی کوتاه کرد.» خبرگزاری مهر نیز نوشته است: بخشی از ترجمه سخنان مرسی که بر برگذاری دولت بشار اسد تأکید داشت، در سیما این گونه ترجمه شد: «حکومت سوریه مردمی است و باید باقی بماند.»

تحریف های صورت گرفته در سخنان رئیس جمهوری مصر واکنش وزارت امور خارجه این کشور را در پی داشت و این وزارتخانه در بیانیه ای گفته که متن کامل سخنان مرسی را روی وب سایت خود قرار داده و رئیس جمهوری این کشور در سخنرانی خود از بحرین نام نبرده است.

وزارت امور خارجه بحرین نیز با احضار کاردار حکومت اسلامی، خواستار عذرخواهی رسمی تهران از انجام این تحریف شده است. در مورد مسئله فلسطین و اسرائیل نیز سخنان دبیرکل سازمان ملل، بان کی مون نیز در مقابل سخنان خامنه ای و احمدی نژاد بود.

دبیرکل سازمان ملل، انکار هولوکاست و نفی موجودیت اسرائیل را به عنوان سخنانی «نفرت انگیز» به شدت محکوم کرد. وی، هم چنین در گفت و گو با خامنه ای نگرانی عمیق خود را از «وضعیت بحرانی حقوق بشر» در ایران به اطلاع او رساند و خواستار آزادی زندانیان سیاسی شد.

در حال حاضر ۱۲۰ کشور از آسیا، امریکای لاتین و اروپا در جنبش عدم تعهد عضویت دارند و دو سوم از اعضای سازمان ملل را تشکیل می دهد. در حالی که در این جلسه ۲۴ رئیس جمهور، سه پادشاه، هشت نخست وزیر، ۹ معاون رئیس جمهور، ۲ رئیس مجلس و ۹ فرستاده ویژه رؤسای کشورها و ۸۰ وزیر شامل ۶۰ وزیر خارجه حضور دارند.

اجلاس سران جنبش عدم تعهد که هر سه سال یک بار به میزبانی یکی از کشورهای عضو برگزار می شود، بالاترین و عالی ترین گردهمایی جنبش عدم تعهد است. اجلاس این جنبش هر سه سال یک بار در پایتخت یکی از کشورهای عضو برگزار می شود و از آن پس کشور میزبان ریاست جنبش را برعهده می گیرد.

چند روز قبل از گردهمایی سران اجلاس، کارشناسان ارشد و جلسه وزرای خارجه کشورهای عضو جهت بررسی نهائی پیش نویس بیانیه پایانی و دیگر بیانیه ها که قبلاً توسط دولت میزبان تهیه و در دفتر هماهنگی در نیویورک مورد بررسی قرار گرفته، تشکیل می گردد. کارشناسان ارشد معمولاً با تشکیل دو کمیته اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، ضمن بحث و گفت و گو، نظرات پیشنهادی خود را به صورت اصلاحیه برای درج در بیانیه نهائی پیشنهاد می کنند که در صورت کسب اجماع در بیانیه درج می گردد.

حکومت اسلامی، برای برگزاری اجلاس سران غیر متعهدها در تهران، میلیون ها دلار هزینه کرد. حکومت اسلامی در مدت کوتاهی، بیش از ۲۴ هزار متر مربع سالن های ویژه برای برپائی اجلاس ساخت؛ صدها کیلومتر جاده و خیابان های منتهی به محل اجلاس غیرمتعهد را در شمال اسفالت تهران کرد. به گفته شهرداری تهران، شبانه روزی اسفالت ریزی تازه کردند؛ ده ها مرکز سیار پزشکی با مدرن ترین تجهیزات بر پا نمودند؛ شش بیمارستان سیار راه انداختند و چندین گروه امداد پزشکی هوائی، فعال کردند. هم چنین با اجرای طرح ضربتی تهران را «زیبا سازی» نمودند.

به لحاظ امنیتی نیز مانور نظامی - امنیتی برگزار کردند؛ بیش از ۱۱۰ هزار پاسدار و بسیج و مأمورین امنیتی را به همراه همه ارگانهای سرکوب شان به حالت آماده باش درآوردند؛ هلیکوپترها به پرواز درآمدند؛ صدها ایستگاه بازرسی تأسیس کردند به طوری که تهران به حالت فوق العاده نظامی درآمد.

به اساس ارزیابی برخی ارگان های حکومتی، مجموع هزینه های صرف شده برای اجلاس غیرمتعهدها، بیش از هزار میلیارد تومان است. اما گفته می شود هزینه های صرف شده واقعی، خیلی بیشتر از این ارقام است.

حکومتی که به سفره خالی کارگران و محرومان جامعه دست درازی می کند، حتی دست مزد ناچیز کارگران را به موقع پرداخت نمی کند و اخیراً نیز همه شواهد حاکی از آن است که به زلزله زدگان آذربایجان نه تنها به موقع کمک نکردند، بلکه کمک های نقدی و جنسی مردم را مصادره نمودند، برای یک اجلاس، این چنین با دست و دل بازی، پول بی حساب و کتابی هزینه می کنند.

اما با وجود این همه سرمایه گذاری و پذیرائی از سران جنبش عدم تعهد و بسیج سران و نهادهای حکومت از خامنه ای تا احمدی نژاد، حکومت اسلامی نه تنها به اهداف خود نرسید، بلکه عملاً در این راستا شکست سختی را نیز متحمل شد.

از صبح روز سه شنبه اجلاس در سطح بالاتر خود، یعنی در بین وزیران خارجه عدم تعهد برگزار شد. از میان حدود ۱۲۰ کشور عضو و ناظر، به نوشته روزنامه «جوان» این ارگان سپاه پاسداران، تنها حدود ۳۰ کشور وزیران خارجه خود را به تهران فرستاده اند که عموماً کشورهایی غیرمؤثر و کوچک و فقیر و دیکتاتوری هستند. در حالی که حکومت اسلامی، قبلاً اعلام کرده بود حدود ۸۵ وزیر خارجه عدم تعهد به تهران می آیند.

در برخی گزارشات آمده است که خلاف ادعای مسئولان که بودجه اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد را ۱۰۰ میلیارد تومان ذکر کرده اند، رقم واقعی تخصیص یافته به برگزاری اجلاس غیرمتعهدها، چندین برابر رقمی است که اعلام شده است.

بر اساس این گزارش، بالغ بر ۶۰۰ میلیون دلار بودجه در اختیار سعیدلو مسئول اجرائی این اجلاس قرار گرفته است. به این رقم باید ۶۰ میلیون دلاری که به خرید خودروهای بنز تشریفات اختصاص یافته (و دیروز خبر رونمایی از شماره مخصوص آن ها توسط راهنمائی و رانندگی ناجا منتشر شد)، مبلغ ۴۰ میلیارد تومانی که به عنوان پیش پرداخت به شرکت تهیه غذای قریشی بابت تأمین غذای میهمانان اجلاس پرداخت شده و... را هم افزود، و هم چنین هزینه تعطیلی پنج روزه شهر تهران را که سه میلیارد دلار اعلام شده و به آن باید هزینه تعطیلی استان البرز، فرودگاه ها، ۷۰۰ میلیارد تومان هدیه بنزینی دولت برای خالی کردن شهر و... را هم افزود. برخی مخارج و تشریفات اجلاس غیرمتعهدها را با جشن های ۲۵۰۰ ساله حکومت پهلوی مقایسه کرده اند. بنابراین، سران و مقامات حکومت اسلامی، ارقام بودجه و جزئیات مخارج اجلاس عدم تعهد را از مردم پنهان نموده اند.

هفته نامه صبح صادق، متعلق به سپاه، در شماره اخیر خود از هزینه های برگزاری شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد دفاع کرد و با طبیعی دانستن این هزینه های گزاف، انتقاد از آن را به ضدانقلاب نسبت داد و نوشت: «کسب وجهات بین المللی نیازمند صرف هزینه هائی است که از آن گریزی نیست. به ادعای ارگان سپاه، این اجلاس دستاوردهای سیاسی، دیپلماتیک، امنیتی، فرهنگی و اقتصادی فراوانی به همراه خواهد داشت که ابعاد آن، بعد از برگزاری اجلاس مشخص خواهد شد.»

به گزارش خبرنگار مهر، حجت الاسلام جعفر محسن زاده، در خطبه های این هفته نماز جمعه افزود: «در هفته گذشته، تهران کانون بزرگ ترین رویداد بین المللی بود که با حضور تعداد زیادی از رؤسا، وزراء، نمایندگان، کارشناسان کشورهای عضو و گروه های مختلف رسانه ای و خبرنگاران در تهران، برگزار شد.» او، تأکید کرد: «امریکائی ها و صهیونیست ها از برگزاری اجلاس عدم تعهد در تهران به شدت نگران شده بودند و تلاش بی وقفه آنان برای منصرف کردن کشورهای عضو از شرکت در اجلاس تهران بود، چرا که می دانستند روند تحولات، درستی مواضع ایران در مقابل امریکا را به اثبات رسانده است.»

محسن زاده، اضافه کرد: «هزینه ای که ایران برای میزبانی اجلاس عدم تعهد صرف کرده نه تنها بیهوده نبوده، بلکه بزرگ ترین سرمایه گذاری اقتصادی و سیاسی است که نمی توان دستاوردهای اقتصادی آن را نادیده گرفت.» محسن زاده، ادامه داد: «در هر حال، اجلاس تهران در تراز عالی ترین اجلاس هائی است که تاکنون این جنبش برگزار کرده است و یک ضربه مهلک به منافع استکبار و صهیونیسم جهانی است که باید از همه کسانی که در بر پائی این اجلاس نقش ایفا کرده اند صمیمانه تشکر کرد.»

اما سایت بی باک نیوز، سایت وابسته به مصباح یزدی، در یادداشت روز خود، جنبش عدم تعهد را بی تأثیر خوانده است. هم چنین کشورهای عضو جنبش عدم تعهد را نیز دست نشانده و وابسته توصیف کرده است.

می بینیم که در ایران به دلایل فقر و سیاست های غیرانسانی اقتصادی و اجتماعی حکومت اسلامی، کارتن خواب ها، تكدی گری، کودکان خیابانی و زنان تن فروش، معتادان و غیره سال هاست که خط قرمزها را پشت سر گذاشته اند و به یک معضل بزرگ اجتماع در سراسر ایران، به ویژه تهران تبدیل شده اند. حکومت اسلامی، برای این که چهره فقر در تهران را بپوشاند قبل از آغاز جلسه غیرمتعهدها در تهران، آنان را از خیابان ها جمع کرد. متأسفانه در جامعه ما، میلیون ها نفر به دام اعتیاد گرفتار شده اند که عاملان اصلی و کلان تجارت و توزیع آن در بالاترین ارگان های حکومت اسلامی، به ویژه سپاه پاسداران این نیروی مخوف جهل و جنایت و ترور قرار دارند. در حالی که حکومت اسلامی، به وظایف خود در قبال جامعه عمل نمی کند و اموال عمومی و درآمدهای کشور را به عناوین مختلف غارت می کنند و از بین می برند چه بودجه های کلانی به نمایشات مضحک خود، چون به برگزاری اجلاس غیرمتعهدها اختصاص می دهد.

به محض این که پس از جلسه جنبش غیرمتعهدها، وضعیت تهران به حالت عادی برگشت و پنج روز تعطیلی تمام شد بلافاصله سرمایه داران و حکومت شان در راستای منافع خود، ناگهان قیمت بسیاری از اجناس ضروری مردم را بالا بردند تا دست کم بخشی از هزینه هائی را که به جلسه جنبش عدم تعهد اختصاص داده بودند، با خالی کردن جیب مردم تأمین کنند.

خبرگزاری حکومتی فارس، جمعه ۱۰ شهریور [سنبله] برابر با ۳۱ اگست ۲۰۱۲، نوشت که قیمت گوشت گوساله در عرض یک هفته ۴ هزار تومان گران تر شده و از کیلویی ۱۹ هزار تومان به ۲۳ هزار تومان رسیده است. علی

خندان، رئیس اتحادیه گوشت گوساله گفته که به دلیل مسافرت، اطلاعی از گرانی کنونی ندارد. گوشت گوسفندی در حال حاضر کیلویی ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان در سطح تهران عرضه می شود.

آفتاب نیز نوشت: قیمت فرآورده های لبنی در حالی در یک هفته اخیر در سکوت خبری برای چندین بار گران شده که هنوز هیچ مسؤولی در این باره موضع گیری نکرده است.

مشاور انجمن صنفی صنایع فرآورده های لبنی ایران در گفت و گو با مهر درخصوص افزایش قیمت فرآورده های لبنی در بازار اظهارداشت: متأسفانه باوجود همه تمهیداتی که در رابطه با موضوع قیمت شیرخام اندیشیده شد، نه تنها قیمت این محصول در بازار کاهش نیافت، بلکه شاهد افزایش قیمت شیرخام و به تبع آن قیمت فرآورده های لبنی در بازار بودیم.

گفته می شود قیمت فرآورده های لبنی در یک هفته اخیر و در سکوت خبری با افزایش بین ۸ تا ۴۰ درصدی روبه رو شده است.

اگر مردم در سرنوشت جامعه خویش، این چنین بی تفاوت بمانند و اعتراض نکنند نه تنها این وضعیت فلاکت بار تغییر نخواهد کرد، بلکه بدتر از امروز نیز خواهد شد. بنابراین، تنها راه رهایی جامعه از انواع و اقسام فلاکت های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و حتی نظامی در بالای سرش به پرواز درآمده اند سازمان دهی جنبش های اجتماعی و اعتراض و اعتصاب پیگیر علیه کلیت حکومت اسلامی، با هدف سرنگونی آن و برپایی یک جامعه نوین آزاد و برابر و عادلانه و مرفه است.

با نگاهی به تاریخچه شکل گیری جنبش عدم غیرمتعهد و وضعیت امروز آن به خوبی تفاوت فاحش آن را می بینیم. جنبشی که در رأس آن سران حکومت اسلامی و قبل از آن کسانی چون مبارک قرار گرفته اند ارتجاعی بودن این جنبش را نشان می دهد.

جنگ جهانی دوم، سپتامبر ۱۹۴۵ میلادی پایان یافت، جنگی که بسیاری از کشورهای دنیا را درگیر خویش کرد و خسارات جبران ناپذیری را بر پیکره جهان وارد ساخت و بیش از ۵۰ میلیون نفر کشته بر جای گذاشت.

پس از جنگ جهانی دوم ساختارهای زیربنایی و صنعتی اروپا ویران و هم چنین با تقسیم المان و نفوذ شوروی در اروپای شرقی، جهان به دو نیمه تقسیم و زمینه ساز تشکیل جنگ سرد شد. سال ها بعد در اوج جنگ سرد و فضای دوقطبی بین غرب و شرق، کشورهایی بودند که خود را در زیر مجموعه هیچ کدام از دو قطب قرار نمی دادند. این کشورها که بیش تر در دو قاره آسیا و آفریقا قرار داشتند، به منظور حفظ استقلال و بی طرفی خود تصمیم گرفتند به اتحاد و تشریک مساعی با یکدیگر در سیاست های خارجی در سطح بین الملل برسند.

به همین منظور، هیچ کشوری عضو پیمان های نظامی ناتو، ورشو و هم چنین پیمان های منطقه ای نظامی مانند سنتو و سیتو نباشد. کشورهایی هم چون هند، اندونزی، مصر و یوگسلاوی سابق که تازه از استعمار رهایی یافته بودند؛ تئوری شکل گیری جنبش عدم متعهد را فرموله کردند.

نمایندگان چندین کشور، نخست در اپریل ۱۹۵۴ میلادی در پایتخت سریلانکا در دیدار گروهی از کشورهای آسیایی شکل گرفت، سپس در سال بعد در باندوگ اندونزی، نخستین اجلاس مشترک کشورهای آسیایی و آفریقایی تشکیل شد. این کنفرانس، يك اجتماع به اصطلاح «جهان سومی» نامیده می شد که برای نخستین بار کشورهای نوحاسته آسیایی و آفریقایی را گرد هم آورد و با رهبری جواهر لعل نهرو نخست وزیر وقت هند برگزار شد در واقع مقدمه ای بر شکل گیری جنبش عدم تعهد شد. در پایان این کنفرانس، شرکت کنندگان با صدور يك قطعنامه پایانی، علیه استعمار و توسعه اقتصادی با یکدیگر متحد شدند.

در این اجلاس، بر سر اصولی هم چون احترام به حق حاکمیت و تمامیت ارضی کشورها، عدم تجاوز یا تهدید و احترام به اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد به توافق رسیدند.

نخستین اجلاس جنبش عدم تعهد، با حضور ۲۵ کشور در ۱۹۶۱ میلادی در بلگراد یوگسلاوی، به میزبانی مارشال «یوسیپ بروز تیتو»، رهبر یوگسلاوی تشکیل شد که «قوام نکرومه» رهبر غنا، «جمال عبدالناصر» رئیس جمهوری مصر، «جواهر لعل نهرو» نخست وزیر هند و «احمد سوکارنو» رهبر استقلال اندونزی در کنفرانسی در بلگراد برگزار شد و جنبش عدم تعهد رسماً موجودیت خود را اعلام کرد.

اما جنبش غیر متعهدها، اساسنامه مدون و یا يك مقر دایمی ندارد و تصمیم های اصلی نیز در اجلاس سران کشورهای عضو این جنبش اتخاذ می شود.

اجلاس این جنبش، هر سه سال يك بار در سطح سران کشورهای عضو برگزار می شود و پیش از برگزاری اجلاس سران، نیز جلسه ای در سطح وزیران تشکیل می دهد. ریاست این جنبش، امور اجرایی و هم چنین هزینه اجلاس در هر دوره برعهده کشور میزبان است.

هم اکنون این جنبش، ۱۲۰ عضو از قاره افریقا، آسیا، امریکای لاتین و اروپا و هم چنین ۱۸ کشور و ۱۰ سازمان نظیر سازمان ملل، سازمان همکاری اسلامی و اتحادیه عرب از اعضای ناظر این جنبش محسوب می شوند.

جنبش عدم تعهد، برای هماهنگی بین کشورهای عضو خود و اجرای مصوبات، دفتر هماهنگی تأسیس کرده است که این دفتر در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل در سطح نمایندگان دایم کشورها نزد سازمان ملل و هم چنین در سطح وزیران خارجه جلسه ای تشکیل می دهد. این جنبش تاکنون ۱۵ جلسه در سطح سران برگزار کرده است.

ایران، پیش از انقلاب به علت عضویت در پیمان منطقه ئی بغداد (پیمان سنتو) نمی توانست به عضویت جنبش عدم تعهد درآید. اما پس انقلاب ۵۷ و خروج از این پیمان، در ششمین جلسه سران جنبش عدم تعهد در هاوانا، عضو این سازمان شد.

جنبش عدم تعهد شانزده جلسه خود را به ترتیب در کشورهای یوگسلاوی، مصر، زامبیا، الجزایر، سریلانکا، کوبا، دهلی نو، زیمبابوه، یوگسلاوی (جلسه نهم)، اندونزی، کلمبیا، افریقای جنوبی، مالزی، کوبا (جلسه چهاردهم)، مصر (جلسه پانزدهم) و اکنون شانزدهمین جلسه خود را در تهران برگزار کرده است.

به این ترتیب، اگر در ابتدای تأسیس آن تا حدودی مواضع مترقی داشت مگر اکنون به یک جریان مرتجع و عقب مانده تبدیل شده است. به علاوه از این که قرارها و قطعنامه های آن، جنبه اجرایی نداشته و حتی اعضای آن نیز در جلسات آن شرکت نمی کنند و اهمیتی نیز به تصویب قطعنامه ها نمی دهند.

اکنون همه حکومت های عضو غیرمتعهدها هم چون دیگر حکومت جهان، تا خرخره به سیستم سرمایه داری جهانی وابسته اند. حتی برخی از حکومت های این جنبش، هم چون عراق و افغانستان و لیبیا، مستقیماً توسط دول امپریالیستی و متجاوز به قدرت رسیده اند. بر این اساس، سران حکومت های جنبش به اصطلاح «غیرمتعهد»، سیاست های به غایت ارتجاعی دارند و ذره ای از انسان دوستی و آزادی خواهی در اهداف و برنامه های آن ها دیده نمی شود.

یک شنبه دوازدهم شهریور [سنبله] ۱۳۹۱ - دوم سپتامبر ۲۰۱۲